

Καππαδοκία — Καρβάλη — Άγιος Γρηγόριος

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Εικόνα : ο ναός του Αγίου Γρηγορίου στην Καρβάλη της Καππαδοκίας και δεξιά το κελί του Αγίου

Η Ναζιανζός ήταν πόλη στην Καππαδοκία. Αρχικά ονομάζονταν Νάνανδος. Αναφέρεται για πρώτη φορά στα οδοιπορικά της ύστερης Ρωμαϊκής εποχής. Από το 325 υπήρχε εκκλησία, στην οποία υπηρέτησε δεσπότης ο Γρηγόριος Ναζιανζηνός από το 382 ως το 383. Τον ενδέκατο αιώνα έγινε έδρα της Επισκοπής Ναζιανζού, ενώ η μητρόπολη τον 14ο αιώνα αναφέρεται ότι ορφάνεψε.

Αργότερα ήταν γνωστή με το όνομα Καρβάλη - «Γέλβερι» και ήδη Γκιουζέλγιουρτ (Guzel Yurt = όμορφο χωριό) και κατοικούμενη μέχρι το 1924 από 2.000 περίπου Έλληνες. Η οικονομία της βασιζόταν στη βιοτεχνία και στο μικρεμπόριο. Εντός της πόλης σώζεται τρωγλοδυτικός συνοικισμός με μεγάλο αρχαιολογικό ενδιαφέρον. Διατηρείται μέχρι σήμερα σημαντικός αριθμός λαξευτών οικιών, παρεκκλησίων, ναών και υπογείων λαβυρινθοειδών στοών μεγάλου μήκους.

Όταν ο Άγιος Γρηγόριος απεβίωσε, στο χωριό Γκέλβερι (ή Καρβάλη ή Καρβάλλα), κτίσθηκε προς τιμήν του, η ομώνυμη Ορθόδοξη Χριστιανική εκκλησία. Το καμπαναριό της εκκλησίας δώρισαν κάτοικοι τις Οδησσού, και το ξυλόγλυπτο τέμπλο της το έκανε δώρο στην εκκλησία ο Τσάρος Νικόλαος Α΄. Διατηρείται σε άριστη κατάσταση (Aziz Gregorius, Kilise Camii = Άγιος Γρηγόριος, εκκλησία τζαμί Ologos = Θεολόγος) που χρησιμοποιείται ως τζαμί. Ο άμβωνας είναι αναλλοίωτος. Εκεί φυλασσόταν στο χωριό Γκέλβερι από το 390 μ.Χ. το Ιερό σκήνωμα τού Αγίου, μαζί και τα άγια λείψανα του πατέρα του Γρηγορίου Μητροπολίτου Ναζιανζού, ως το 1923-1924.

Στα δύσκολα χρόνια της Μικρασιατικής καταστροφής, με την ανταλλαγή των πληθυσμών, οι ξεριζωμένοι Γκελβεριώτες έσωσαν από τον Ναό τους όλα τα τιμαλφή, όμορφες εικόνες, ασημένια καντήλια, και τα Άγια λείψανα των Αγίων και τα μετέφεραν με καράβι στη νέα τους πατρίδα, τη Νέα Καρβάλη, λίγο έξω από τη Καβάλα.

Προς τιμήν τού Αγίου και μεγάλου Ιεράρχη χτίσθηκε εδώ Ναός, ο οποίος είναι ιδίου αρχιτεκτονικού ρυθμού, όπως τού Γκέλβερι τής Μικράς Ασίας. Ο Ναός είναι αφιερωμένος στον διαπρεπή λόγιο Γρηγόριο Θεολόγο ή Ναζιανζηνό και από το 1924 φυλάσσεται εδώ το σεπτό σκήνωμα του.

Πηγή: [facebook.com](https://www.facebook.com)